

หน่วยการเรียนรู้หน่วยที่ 2 เรื่อง สภาพทางภูมิศาสตร์ของโลก

รายวิชาที่นำมาบูรณาการ ศิลปะ พระพุทธศาสนา

1. มาตรฐานการเรียนรู้ประจำหน่วย

ส 5.1 ม. 4-6/2, 3

2. ตัวชี้วัดชั้นปีที่เกี่ยวข้อง

ส 5.1 ข้อ 2 วิเคราะห์อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก

ส 5.1 ข้อ 3 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

3.2 การเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก

3.3 ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

3.4 ภูมิอากาศ

4. ร่องรอยการเรียนรู้

4.1 ผลงาน / ชิ้นงาน ได้แก่

- 1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง โลก
- 2) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของเปลือกโลก
- 3) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิอากาศ

4.2 ผลการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) นักเรียนนำความรู้เรื่อง โลก วางแผนในการดำเนิน-ชีวิตได้
- 2) นักเรียนนำความรู้เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของเปลือกโลก
- 3) นักเรียนนำความรู้เรื่อง ภูมิอากาศ มาใช้วางแผนในการดำเนินชีวิต

มาวางแผนการประกอบอาชีพ

4.3 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากจบหน่วยการเรียนรู้

- 1) จากการตอบคำถาม
- 2) จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้

5. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม

ร่องรอยการเรียนรู้	แนวทางการจัดการเรียนรู้	
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
5.1 ผลงาน / ชิ้นงาน 1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง โลก 2) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง การดำเนินชีวิต 3) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะทางกายภาพที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต	- อธิบายวิธีการทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเทียบการศักราชได้ - อธิบายวิธีการสรุปเนื้อหาสาระและแหล่งค้นคว้าหาข้อมูล	- ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องที่กลุ่มได้รับ - นำเสนอและสรุปเป็นเล่มรายงาน
5.2 การปฏิบัติงาน 1) การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้/ สื่อต่างๆ 2) เขียนรายงานและแบบสรุปผลการศึกษาค้นคว้า 3) นักเรียนนำความรู้เรื่อง โลก วางแผนในการดำเนินชีวิตได้ 4) นักเรียนนำความรู้เรื่อง ลักษณะทางภูมิประเทศของเปลือกโลกมาวางแผนการประกอบอาชีพ 5) นักเรียนนำความรู้เรื่อง ภูมิอากาศ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินชีวิต	- แนะนำแหล่งเรียนรู้ต่างๆ - แนะนำสื่อที่เกี่ยวข้อง	- ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมสรุปเป็นรายงานและนำเสนอภายในชั้นเรียน
5.3 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- อธิบายสรุปเนื้อหาสำคัญเมื่อเรียนจบในแต่ละหน่วยย่อย	- ทำแบบฝึกทักษะในแต่ละหน่วยย่อย - ทำแบบทดสอบหลังจบหน่วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2/1 เรื่อง โลก
เวลา 12 ชั่วโมง

1. เป้าหมายของการเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงของโลกได้

2. สาระสำคัญ

2.1 สาระการเรียนรู้

โลก

2.2 ทักษะกระบวนการ

1) ทักษะกระบวนการตามธรรมชาติวิชา

- การศึกษา การปฏิบัติ

2) ทักษะกระบวนการทั่วไป

- กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสังเกต กระบวนการปฏิบัติ

2.3 ทักษะการคิด

คิดวิเคราะห์ คิดให้เหตุผล การคิดรวบรวมข้อมูล การคิดตั้งคำถาม การคิดสรุป

ความ

3. ร่องรอยการเรียนรู้

3.1 ผลงานหรือชิ้นงาน

1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ภูมิศาสตร์กายภาพของโลก และสามารถอธิบาย
ได้

3.2 กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1) งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง โลก และสามารถอธิบายได้

3.3 พฤติกรรมตามคุณลักษณะพึงประสงค์

ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย การมีส่วนร่วมจากกระบวนการ
กลุ่ม

3.4 ความรู้ความเข้าใจ

1) จากการศึกษาเรื่อง โลก และสามารถอธิบายได้

4. แนวทางการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมินผล

ด้านผลงาน

- 1) ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง โลก จากการตอบคำถาม

ด้านกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง โลก และสามารถอธิบายได้

ด้านคุณลักษณะพึงประสงค์

- 1) ประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบ การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

ด้านความรู้ความเข้าใจ

- 1) ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ด้านความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง โลก จากการตอบคำถาม

- 2) ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำงานกลุ่มเรื่อง โลก

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- 1) แบบประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบและการมีส่วนร่วม
- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมในกระบวนการทำงานกลุ่ม ในด้านการวางแผน การเสนอแนวคิดและข้อคิด เช่น การฟังความคิดเห็น
- 3) แบบประเมินการนำเสนองานในด้านการเตรียมความพร้อม เนื้อหาสาระ รูปแบบการนำเสนอ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม การรักษาเวลา และความสนใจของผู้ฟัง

5. กระบวนการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำ

- 1) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) ให้นักเรียนดูโลก ครูตั้งคำถาม มีความสำคัญอย่างไร

5.2 ขั้นสอน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	ฝึกการคิดแบบ
1.นักเรียนคู่วิธีดี เรื่อง โลก ครูตั้งคำถาม 1) โลกคืออะไร 2) เกิดขึ้นได้อย่างไร 3) โลกมีโครงสร้างอย่างไร	ทักษะการสังเกต ทักษะการสรุปข้อมูล
2.นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ปฏิบัติดังนี้ 1) ศึกษาเรื่องโครงสร้างของโลก 2) จำลองโลกโดยผ่าครึ่ง อธิบายโครงสร้างของโลก 3) จำลองระบบของโลกในจักรวาล	ทักษะการคิดเชื่อมโยง
3.นักเรียนนำเสนอผลการปฏิบัติงาน ครูและนักเรียนร่วมสนทนาซักถาม	ทักษะการสรุปข้อมูล
4.นักเรียนนำผลงานจัดแสดงใต้อาคารเรียนเพื่อเผยแพร่	
5.นักเรียนคู่วิธีดี เรื่อง การปะทุของภูเขาไฟ การเกิดแผ่นดินไหว การเกิดรอยแยกของเปลือกโลก ครูตั้งคำถาม ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์เช่นนี้	ทักษะการคิดวิเคราะห์
6.นักเรียนศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยปฏิบัติดังนี้ 1) แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม 2) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกกลุ่มละ 1 สาเหตุ 3) อธิบายอย่างละเอียดพร้อมภาพประกอบ 4) บอกผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก	ทักษะการคิดเชื่อมโยง
7.นักเรียนนำเสนอผลการศึกษานำขึ้น ครูและนักเรียนร่วมสนทนาซักถาม	
8.นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง โลก	

5.3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง โลก โดยการสนทนาซักถาม

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ สำนักพิมพ์แม็ค ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

- 2) รูปภาพ ลูกโลก
- 3) ลูกโลก
- 4) วีซีดี เรื่อง โลก
- 5) วีซีดี เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของโลก
- 6) แบบทดสอบก่อนเรียน
- 7) แบบฝึกทักษะ เรื่อง โลก

6.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องสมุดกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 กิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์

ศึกษาการดำเนินชีวิตของมนุษย์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. **ขั้นรวบรวมข้อมูล**
 - เลือกกิจกรรมที่สนใจ
2. **ขั้นวิเคราะห์**
 - ศึกษาวิธีการดำเนินชีวิตในด้านที่สนใจ
 - ผลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
3. **ขั้นสรุป**
 - สรุปข้อมูล
4. **ขั้นนำไปประยุกต์ใช้**
 - ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบเพื่อสรุป

ข้อเท็จจริง

7.2 กิจกรรมบูรณาการ

ครูสามารถบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ได้โดยกำหนดภาระงานวาดภาพตามจินตนาการ โดย นักเรียนเลือก กิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่ไม่ทำร้ายโลก

ภาระงาน “ภาพตามจินตนาการ”

การบูรณาการ	ศ 1.1 ข้อ 1
จุดประสงค์การเรียนรู้	นักเรียนสามารถจินตนาการได้
ผลงานที่ต้องการ	ภาพกิจกรรมที่สร้างสรรค์ไม่ทำร้ายโลก
ขั้นตอนการดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกภาพกิจกรรมที่สร้างสรรค์ไม่ทำร้ายโลก 2. จินตนาการว่าถ้าเราเข้าไปอยู่จะดำเนินชีวิตอย่างไรให้มีความสุข 3. ระบายสีให้สวยงาม 4. แลกเปลี่ยนกับเพื่อน 5. นำภาพไปจัดป้ายนิเทศ

เกณฑ์การประเมิน

1. ความสวยงาม
2. ความคิดสร้างสรรค์
3. เนื้อหาตรงตามจุดประสงค์

8. บันทึกหลังสอน

บันทึกหลังสอน

(บันทึกเฉพาะประเด็นที่มีข้อมูลสารสนเทศชัดเจน)

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		
บันทึกเพิ่มเติม		

ลงชื่อผู้สอน

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

แบบฝึกทักษะ เรื่อง โลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกที่มีผลกระทบต่ออาคารดำรงชีวิตของมนุษย์ในที่ต่างๆ ทั่วโลก 1 เหตุการณ์

เฉลย ตามการศึกษาของนักเรียน

เช่น

<http://76.nationchannel.com/playvideo.php?id=74759>

ภาพแผ่นดินไหวที่เฮติ

เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงผลทำให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2/2 เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก
เวลา 7 ชั่วโมง

1. เป้าหมายของการเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

2. สาระสำคัญ

2.1 สาระการเรียนรู้

ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

2.2 ทักษะกระบวนการ

1) ทักษะกระบวนการตามธรรมชาติวิชา

- การศึกษา การปฏิบัติ

2) ทักษะกระบวนการทั่วไป

- กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสังเกต กระบวนการปฏิบัติ

2.3 ทักษะการคิด

ทักษะการคิดแบบรวบรวมข้อมูล ทักษะการคิดแบบเหตุผล ทักษะการคิดแบบทำให้
 กระจ่าง ทักษะการคิดแบบสรุปอ้างอิง ทักษะการคิดแบบสรุปข้อมูล

3. ร่องรอยการเรียนรู้

3.1 ผลงานหรือชิ้นงาน

ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

3.2 กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

3.3 พฤติกรรมตามคุณลักษณะพึงประสงค์

ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

3.4 ความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลก

4. แนวทางการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมินผล

ด้านผลงาน

- ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของโลก

ด้านกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของโลก
- 2) สังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของโลก

ด้านคุณลักษณะพึงประสงค์

- ประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบ การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

ด้านความรู้ความเข้าใจ

- 1) ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ด้านความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของโลก จากการตอบคำถาม
- 2) ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำงานกลุ่มเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- 1) แบบประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบและการมีส่วนร่วม
- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมในกระบวนการทำงานกลุ่ม ในด้านการวางแผน การเสนอแนวคิดและข้อคิด เช่น การฟังความคิดเห็น
- 3) แบบประเมินการนำเสนองานในด้านการเตรียมความพร้อม เนื้อหาสาระ รูปแบบการนำเสนอ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม การรักษาเวลา และความสนใจของผู้ฟัง

5. กระบวนการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำ

1. นักเรียนดูรูปภาพ ภูเขา ภูเขาไฟ เนินเขา ครูตั้งคำถาม ภาพเหล่านี้แสดงลักษณะใดของโลก

5.2 ขั้นสอน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	ฝึกทักษะการคิดแบบ
<p>1.นักเรียนแบ่งกลุ่มตามลักษณะภูมิประเทศของเปลือกโลก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ภูเขา 2) เนินเขา 3) ที่ราบสูง 4) ที่ราบ 5) สันทราย 6) ทะเลทราย 7) ชายฝั่งทะเล 8) ภูมิประเทศคาร์ต 9) ทะเลสาบ 10) ถ้ำหินปูน 11) หลุมยุบ 12) แอ่งหินปูน 13) ธารน้ำแข็ง <p>โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาลักษณะของเฉพาะของแต่ละประเภท - ศึกษากระบวนการที่ทำให้เกิด - แหล่งที่พบในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก - นำเสนอเป็น เพาวีเวอร์พอยท์ 	<p>ทักษะการรวบรวมข้อมูล</p>
<p>2. นักเรียนนำเสนอผลการศึกษา ครูและนักเรียนร่วมสนทนาซักถาม</p>	
<p>3.นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของเปลือกโลก</p>	

5.3 ขั้นสรุป

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปโดยใช้ชีวิตประกอบการสนทนาซักถาม

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2) วีซีดีเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของเปลือกโลก

3) รูปภาพ ภูเขาไฟ ภูเขา เนินเขา

6.2 แหล่งเรียนรู้

1) ห้องสมุดโรงเรียน

2) ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 กิจกรรมฝึกทักษะการคิด

ให้นักเรียนทำโครงการสำรวจลักษณะภูมิประเทศของท้องถิ่น

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1) เลือกหัวข้อเรื่องที่สนใจ

2) วางแผนการทำงาน ประกอบด้วย

- การกำหนดจุดประสงค์

- การตั้งสมมุติฐาน

- การกำหนดวิธีการศึกษา

2. ขั้นวิเคราะห์

- ลักษณะภูมิประเทศแบบนี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นอย่างไร

3. ขั้นสรุป

- ลงมือปฏิบัติ

- การเขียนรายงาน

- การนำเสนอผลงาน

4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้

- นำข้อมูลติดป้ายนิเทศในท้องถิ่นของนักเรียนเพื่อเป็นการเผยแพร่

7.2 กิจกรรมบูรณาการ

ครูสามารถบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มสาระเดียวกัน คือ บูรณาการกับสาระพระพุทธศาสนาโดยกำหนดภาระงาน “ศึกษาหลักธรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม”

ภาระงาน “หลักธรรมในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม”

การบูรณาการ ๓ 1.3

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถนำหลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้

ผลงานที่ต้องการ หลักธรรม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาค้นคว้าหลักธรรมที่ใช้ในการดำเนินชีวิต
2. ศึกษารายละเอียดของหลักธรรม
3. เขียนลงกระดาษอธิบายวิธีการนำไปใช้
4. นำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในชั้นเรียน
5. นำผลงานจัดป้ายนิเทศ

เกณฑ์การประเมิน

1. ความถูกต้องของหลักธรรม
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับการนำไปใช้
3. ความน่าสนใจของป้ายนิเทศ

8. บันทึกหลังสอน

บันทึกหลังสอน

(บันทึกเฉพาะประเด็นที่มีข้อมูลสารสนเทศชัดเจน)

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		
บันทึกเพิ่มเติม		

ลงชื่อผู้สอน

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

แบบฝึกทักษะ เรื่องลักษณะภูมิประเทศของโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกลักษณะภูมิประเทศที่นักเรียนสนใจ 1 อย่าง อธิบายมาให้เข้าใจ

เฉลย เช่น

- **ทะเลสาบที่เกิดจากแม่น้ำ**

ทะเลสาบที่เกิดจากแม่น้ำส่วนใหญ่จะเกิดจากบึงโค้ง หรือทะเลสาบรูปโค้งคล้ายแอกวัว เกิดจากการที่มีทางน้ำโค้งตัว เปลี่ยนเส้นทางจากการไหลตามแนวโค้งเดิมเป็นตัดตรง ทำให้ลำน้ำโค้งเดิมถูกตัดขาด กลายเป็นทะเลสาบรูปแอก (oxbow lake) พบทั่วไปในพื้นที่เกือบราบของภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณแม่น้ำมูล แม่น้ำชีและลำน้ำสาขา และอีกหลายแห่งในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ความจริงแหล่งน้ำเหล่านั้นเป็นเพียงบึงน้ำจืดหรือร่องรอยของทางน้ำเท่านั้นแต่ก็เรียกกันทั่วไปว่าทะเลสาบเช่นกัน

**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2/2 เรื่อง ภูมิภาค
เวลา 7 ชั่วโมง**

1. เป้าหมายของการเรียนรู้

1.1 ผลการเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องลักษณะภูมิภาคของโลก

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบาย ลักษณะภูมิภาคของโลก

2. สาระสำคัญ

2.1 สาระการเรียนรู้

ลักษณะภูมิภาคของโลก

2.2 ทักษะกระบวนการ

1) ทักษะกระบวนการตามธรรมชาติวิชา

- การศึกษา การปฏิบัติ

2) ทักษะกระบวนการทั่วไป

- กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสังเกต กระบวนการปฏิบัติ

2.3 ทักษะการคิด

ทักษะการคิดแบบรวบรวมข้อมูล ทักษะการคิดแบบเหตุผล ทักษะการคิดแบบทำให้
กระจ่าง ทักษะการคิดแบบสรุปอ้างอิง ทักษะการคิดแบบสรุปข้อมูล

3. ร่องรอยการเรียนรู้

3.1 ผลงานหรือชิ้นงาน

ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิภาคของโลก

3.2 กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิภาคของโลก

3.3 พฤติกรรมตามคุณลักษณะพึงประสงค์

ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

3.4 ความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิภาคของโลก

4. แนวทางการวัดผลประเมินผล

วิธีการประเมินผล

ด้านผลงาน

- ผลงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของโลก

ด้านกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากการศึกษาเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของโลก
- 2) สังเกตพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของโลก

ด้านคุณลักษณะพึงประสงค์

- ประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความมีระเบียบ การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมจากกระบวนการกลุ่ม

ด้านความรู้ความเข้าใจ

- 1) ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ด้านความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของโลก จากการตอบคำถาม
- 2) ประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการทำงานกลุ่มเรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- 1) แบบประเมินผลงานกลุ่มด้านความรับผิดชอบ ความเสียสละ การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบและการมีส่วนร่วม
- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมในกระบวนการทำงานกลุ่ม ในด้านการวางแผน การเสนอแนวคิดและข้อคิด เช่น การฟังความคิดเห็น
- 3) แบบประเมินการนำเสนองานในด้านการเตรียมความพร้อม เนื้อหาสาระ รูปแบบการนำเสนอ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม การรักษาเวลา และความสนใจของผู้ฟัง

5. กระบวนการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำ

1. ครูสอบถามความรู้สึกรักของนักเรียนขณะนี้ว่ารู้สึกอย่างไร (ร้อน หนาว)
2. นักเรียนอธิบายสาเหตุที่ทำให้รู้สึกอย่างนั้น

5.2 ขั้นสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน	ฝึกทักษะการคิดแบบ
1.ครูเอ่ยชื่อ “ดร. วลาดิเมียร์ เลปเปิน” นักเรียนอธิบายว่ามีความสำคัญอย่างไร	
2.นักเรียนแบ่งกลุ่มตามสัญลักษณ์ที่เคปเปินแบ่งไว้คือ 1) กลุ่มที่ 1 ศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ใช้ตัวอักษร A 2) กลุ่มที่ 2 ศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ใช้ตัวอักษร B 3) กลุ่มที่ 3 ศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ใช้ตัวอักษร C 4) กลุ่มที่ 4 ศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ใช้ตัวอักษร D 5) กลุ่มที่ 5 ศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ใช้ตัวอักษร E 6) กลุ่มที่ 6 ศึกษาลักษณะภูมิอากาศที่ใช้ตัวอักษร H	ทักษะการรวบรวมข้อมูล
3.นักเรียนนำเสนอผลการศึกษาหน้าชั้นครูและนักเรียนร่วมสนทนาซักถาม	
4.นักเรียนศึกษาลักษณะภูมิอากาศแต่ละประเภทตามทีกลุ่มได้รับโดยเลือกประเทศที่มีลักษณะภูมิอากาศแบบนั้น อธิบายอย่างละเอียด จากอินเทอร์เน็ต	ทักษะการคิดเชื่อมโยง
5.นักเรียนนำเรื่องที่ศึกษาแลกเปลี่ยนในชั้นเรียนโดยการจับคู่สนทนา	
6.นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง ภูมิอากาศ	

5.3 ขั้นสรุป

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ภูมิอากาศ โดยการสนทนาซักถาม
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
- 2) แบบฝึกทักษะ เรื่อง ภูมิอากาศ
- 3) แบบทดสอบหลังเรียน

6.2 แหล่งเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 กิจกรรมฝึกทักษะการคิด

ให้นักเรียนทำโครงการสำรวจลักษณะภูมิอากาศของท้องถิ่น

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- 1) เลือกหัวข้อเรื่องที่สนใจ
- 2) วางแผนการทำงาน ประกอบด้วย
 - การกำหนดจุดประสงค์
 - การตั้งสมมุติฐาน
 - การกำหนดวิธีการศึกษา

2. ขั้นวิเคราะห์

- ลักษณะภูมิอากาศแบบนี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นอย่างไร

3. ขั้นสรุป

- ลงมือปฏิบัติ
- การเขียนรายงาน
- การนำเสนอผลงาน

4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้

- นำข้อมูลติดป้ายนิเทศในท้องถิ่นของนักเรียนเพื่อเป็นการเผยแพร่

7.2 กิจกรรมบูรณาการ

ครูสามารถบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มสาระเดียวกัน คือ บูรณาการกับสาระ ศิลปะ โดยกำหนดภาระงาน สมุดภาพการแต่งกายของคนตามลักษณะภูมิอากาศ”

ภาระงาน “สมุดภาพการแต่งกายของคนตามลักษณะภูมิอากาศ”

การบูรณาการ ศ 1.1

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องลักษณะภูมิอากาศ

ผลงานที่ต้องการ สมุดภาพการแต่งกายของคนตามลักษณะภูมิอากาศ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาค้นคว้าการแต่งกายของคนตามลักษณะภูมิอากาศ
2. จัดทำสมุดภาพ

เกณฑ์การประเมิน

1. สวยงาม
2. สร้างสรรค์

8. บันทึกหลังสอน

บันทึกหลังสอน

(บันทึกเฉพาะประเด็นที่มีข้อมูลสารสนเทศชัดเจน)

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		
บันทึกเพิ่มเติม		

ลงชื่อผู้สอน

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

แบบฝึกทักษะ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะภูมิอากาศกับการประกอบอาชีพ

เช่น

ลักษณะภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน มักประกอบอาชีพปลูกผลไม้รสเปรี้ยว เช่น มะกอก

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่มชั้น/.....

ที่	พุทธิกรรม ชื่อ - สกุล	ความรับผิดชอบ			ความเสียสละ			การตรงต่อเวลา			ความมีระเบียบ			ผลการประเมิน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน 3 - ปฏิบัติสม่ำเสมอ 2- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 1- ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การตัดสิน

- 14 - 15 คะแนน ดีมาก
- 12 - 13 คะแนน ดี
- 10 - 11 คะแนน พอใช้
- ต่ำกว่า 10 คะแนน ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลของนักเรียนในกระบวนการกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม เรื่อง ชั้น

ที่	พฤติกรรม ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ			การแสดง ความคิดเห็น			การยอมรับ ฟังผู้อื่น			ความตั้งใจ			ผลการ ประเมิน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

หมายเหตุ ครูมอบให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานกลุ่มของสมาชิกเป็นรายบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน 3 - ปฏิบัติสม่ำเสมอ 2- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 1- ไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การตัดสิน

- 14 - 15 คะแนน ดีมาก
- 12 - 13 คะแนน ดี
- 10 - 11 คะแนน พอใช้
- ต่ำกว่า 10 คะแนน ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

เรื่อง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

สมาชิกในกลุ่ม

1. 2.
 3. 4.
 5.

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง/ผู้ชม				
	รวม				

ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

1. การเตรียมความพร้อม
 - 3 คะแนน มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ/ อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพรียง
 - 2 คะแนน มีสื่ออุปกรณ์พร้อม แต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่
 - 1 คะแนน สื่อและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ
2. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน
 - 3 คะแนน มีสาระสำคัญครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์
 - 2 คะแนน สาระสำคัญไม่ครบถ้วนแต่ตรงตามจุดประสงค์
 - 1 คะแนน สาระสำคัญไม่ตรงตามจุดประสงค์

3. รูปแบบการนำเสนอ

- 3 คะแนน มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่
- 2 คะแนน มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม น่าสนใจ
- 1 คะแนน มีรูปแบบการนำเสนอที่ไม่เหมาะสม ไม่น่าสนใจ

4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

- 3 คะแนน สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
- 2 คะแนน สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
- 1 คะแนน สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

5. การรักษาเวลา

- 3 คะแนน ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด
- 2 คะแนน ดำเนินกิจกรรมเร็วกว่าเวลาที่กำหนด
- 1 คะแนน ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด

6. ความสนใจของผู้ฟัง

- 3 คะแนน ผู้ฟังร้อยละ 90 สนใจและให้ความร่วมมือ
- 2 คะแนน ผู้ฟังร้อยละ 70 สนใจและให้ความร่วมมือ
- 1 คะแนน ผู้ฟังร้อยละ 50 สนใจฟังและให้ความร่วมมือ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่อง อิทธิพลของภูมิศาสตร์

ให้เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ข้อใดไม่ใช่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 - ดินเสื่อม
 - ป่าเบญจพรรณ
 - การดำเนินชีวิต
 - แผ่นดินเลื่อน
- สิ่งที่ก่อให้เกิดอากาศเป็นพิษคือข้อใด
 - การจราจรคับคั่ง
 - การจุดเตาถ่านหุงข้าว
 - ฝนแล้ง
 - ประเพณีบุญบั้งไฟ
- พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเหมาะต่อการประกอบอาชีพใด
 - ปลูกป่า
 - ค้าขาย
 - สร้างโรงรอม
 - เพาะปลูก
- ต้นตะบองเพชร มักพบที่ลักษณะภูมิอากาศแบบใด
 - ทะเลทราย
 - ป่าดิบเขา
 - เมดิเตอร์เรเนียน
 - ทุ่งหญ้าสเตปป์
- การสร้างวัฒนธรรมของมนุษย์ต้องอาศัยทุกข้อต่อไปนี้ยกเว้นข้อใด
 - ความอุดมสมบูรณ์
 - การติดต่อสัมพันธ์
 - มนุษย์
 - พรมแดนธรรมชาติ

6. ลักษณะหินงอกหินย้อยมักพบในลักษณะภูมิประเทศอย่างไร
- ก. แอ่งหินปูน
 - ข. หลุ่มยุบ
 - ค. ถ้ำหินปูน
 - ง. ป่าช้าหิน
7. ข้อใดไม่ใช่โครงสร้างของโลก
- ก. หินชั้น
 - ข. หินอัคนี
 - ค. หินแปร
 - ง. หินปูน
8. หากต้องการค้นคว้าเรื่องภูเขาบล็อกรหรือภูเขาอดตัด ต้องไปที่ใด
- ก. ภูชี้ฟ้า
 - ข. ภูกระดึง
 - ค. ดอยสุเทพ
 - ง. ผาแต้ม
9. ข้อใดไม่เข้าพวก
- ก. ที่ราบสูงปาตาโกเนีย
 - ข. ที่ราบสูงทิเบต
 - ค. ที่ราบสูงเกรตเบซิน
 - ง. ที่ราบสูงอนาโตเลีย
10. ทรัพยากรชนิดใดเมื่อนำมาใช้แล้วหมดสิ้นไปหรือทดแทนยาก
- ก. พืชพรรณ
 - ข. สัตว์ป่า
 - ค. แร่ธาตุ
 - ง. ป่าไม้

เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

1. ค
2. ก
3. ง
4. ก
5. ง
6. ค
7. ง
8. ข
9. ก
10. ค

การประเมินและสะท้อนตนเองหลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

(Self Reflection)

1. การประเมินตนเองของผู้เรียน ให้ดำเนินการดังนี้

1.1 ครูทบทวนผลการเรียนรู้ประจำหน่วยทุกข้อให้นักเรียนได้ทราบโดยอาจเขียนไว้บนกระดาน
คำ พร้อมทั้งทบทวนถึงหัวข้อกิจกรรมการเรียนรู้ว่าเรียนอะไรบ้าง

1.2 ให้นักเรียนเขียนบันทึกการประเมินตนเองไว้ในสมุดงานด้านหลังตามหัวข้อ ดังนี้

บันทึกการประเมินและสะท้อนตนเองประจำหน่วยที่

วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก/...../.....

รายการบันทึก

1. จากการเรียนที่ผ่านมาได้ความรู้อะไรบ้าง

.....
.....

2. ปัจจุบันนี้มีความสามารถปฏิบัติสิ่งใดได้แล้วบ้าง

.....
.....

3. สิ่งที่ยังไม่รู้ ไม่กระจ่าง ไม่เข้าใจ มีอะไรบ้าง

.....
.....

4. ผลงานหรือชิ้นงานที่เน้นความภาคภูมิใจจากการเรียนในหน่วยนี้คืออะไร ทำไมจึงภาคภูมิใจ

.....
.....

2. การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของคุณ

ชื่อเรื่องที่วิจัย.....

1. ความเป็นมาของปัญหา

สิ่งที่คาดหวัง

.....
สิ่งที่เกิดขึ้นจริง

.....
ปัญหาที่พบคือ

.....
สาเหตุของปัญหาคือ

.....
.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ

2. วัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหา

2.1 เพื่อแก้ปัญหาเรื่อง
 ของนักเรียนชั้น ห้อง จำนวน คน โดยใช้

2.2 เพื่อศึกษาผลการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ
หลังจากที่ได้ทดลองใช้วิธีแก้ปัญหาโดย

3. ขอบเขตของการแก้ปัญหา

3.1 กลุ่มเป้าหมายในการแก้ปัญหาคือ นักเรียนชั้น ห้อง จำนวน คน
 ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา ที่มีปัญหาเกี่ยวกับ

3.2 เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาคือ เรื่อง หน่วยการเรียนรู้
 วิชา

3.3 ระยะเวลาในการศึกษา ประมาณ สัปดาห์/เดือน ตั้งแต่วันที่
 เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

4. วิธีดำเนินการในการแก้ปัญหา

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาคือ

 ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ

 ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ ดังนี้

1) นำเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาไปทดลองใช้กับนักเรียนในเวลา

2) นำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ
 โดย

คำถามท้ายหน่วย

1. โครงสร้างของโลกประกอบด้วยอะไรบ้าง อธิบายมาให้เข้าใจ

ตอบ 1. เปลือกโลก ประกอบด้วย หินอัคนี หินชั้นหรือหินตะกอน หินแปร

2. เนื้อโลก ประกอบด้วย ชั้นเนื้อโลกส่วนบน ชั้นเนื้อโลกส่วนล่าง

3. แก่นโลก แบ่งออกเป็น 2 ชั้น แก่นโลกชั้นใน และแก่นโลกชั้นนอก

3. ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญของเปลือกโลกมีอะไรบ้าง อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบและลักษณะภูมิประเทศมีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างไร

ตอบ 1. ภูเขา 2. ที่ราบสูง 3. ที่ราบ 4. สันทราย 5. ชายฝั่งทะเล 6. ทะเลสาบ

3. ลักษณะภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อพืชพรรณและความเป็นอยู่ของมนุษย์หรือไม่อย่างไร จงอธิบาย

ตอบ มี เพราะลักษณะภูมิอากาศแต่ละประเภทจะมีพืชพรรณธรรมชาติที่ไม่เหมือนกัน